

Yttrande gällande förordning om statligt stöd för bio-CCS genom omvänd auktion

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslag till förordning om statligt stöd till avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung (förordningen) med följande sammanfattande kommentarer:

- Energimyndigheten vill tydliggöra att frågan om försäljning av negativa utsläpp på en frivillig marknad diskuteras på EU-nivå och att detta kan komma att resultera i nya och ytterligare krav på reglering av bio-CCS, vilket innebär att ytterligare behov av föreskriftsbemyndiganden kan uppstå löpande framgent.
- Energimyndigheten bedömer att det kan komma att uppstå behov av ytterligare reglering av genomförandeplanen samt begäran om utbetalning framöver. Eftersom utrymmet för ytterligare reglering på föreskriftsnivå är litet kan det därmed finnas ett behov av ytterligare föreskriftsbemyndiganden i förordningen.
- Energimyndigheten noterar att förslaget på befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid påverkar tillämpningen av förordningen och rekommenderar därför en översyn av hur olika statsstöd för CCS som kan gå till samma stödmottagare kan samspela. En sådan analys bör ske parallellt med det pågående arbetet för att i möjligaste mån inte påverka tidplanen för införandet av stödsystemet för bio-CCS.
- Utöver detta delger Energimyndigheten i sitt yttrande ett antal specifika synpunkter på vissa paragrafer i förordningen.

Övergripande synpunkter på förordningen

Energimyndigheten vill särskilt lyfta tre huvudpunkter i detta yttrande.

Försäljning av negativa utsläpp på en frivillig marknad

Energimyndigheten vill tydliggöra att frågan om försäljning av negativa utsläpp på en frivillig marknad diskuteras på EU-nivå framförallt inom ramen för arbetet med certifieringsramverk för upptag och infångning av koldioxid (C_{CRF}), men att frågan även berörs i arbetet med direktivet om mer konsumentmakt i den gröna omställningen genom bättre skydd mot otillbörliga affärsmetoder och bättre information (*Empowering Consumer*) samt i arbetet med direktivet om verifiering och kommunikation om uttryckliga miljöpåståenden (*Green Claims*). Energimyndigheten bedömer att dessa pågående regelverksprocesser kan komma att resultera i nya och ytterligare krav på reglering av bio-CCS, vilket innebär att ytterligare behov av föreskriftsbemyndiganden kan uppstå löpande framgent.

Energimyndighetens verkställighetsbemyndigande

I Energimyndighetens förslag till föreskrifter (6 och 7–12 §§) regleras bland annat innehållet i genomförandeplanen och begäran om utbetalning. I båda fall görs detta med stöd av Energimyndighetens bemyndigande enligt 40 § i förordningen att meddela verkställighetsföreskrifter. Enligt Energimyndighetens bedömning kan det dock komma att uppstå behov av ytterligare reglering av genomförandeplanen och begäran om utbetalning framöver. Eftersom verkställighetsföreskrifter inte får tillföra något i materiellt hänseende väsentligt nytt (jfr t.ex. HFD 2017 ref. 18), bedömer emellertid myndigheten att utrymmet för ytterligare reglering på föreskriftsnivå är litet. Det kan därmed finnas ett behov av ytterligare föreskriftsbemyndiganden.

Befrielse från energiskatt som offentligt stöd

Energimyndigheten noterar att den befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid¹ som avses införas *de facto* utgör offentligt stöd enligt 2 § i förordningen eftersom skattebefrielsen utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Detta påverkar tillämpningen av 4 §, 18 § 1, 26 § 2 samt 27 § 1 i förordningen. I praktiken skulle det innebära att Energimyndigheten behöver inhämta uppgifter om aktörernas energianvändning och effekterna av denna skattebefrielse samt sannolikt också stödbeloppet med hela värdet av sådant offentligt stöd vid utbetalning. Detta anser myndigheten kommer att innebära en ökad administrativ börda för hela systemet som bör undvikas. Således rekommenderar Energimyndigheten en översyn av hur olika statsstöd för CCS som kan gå till samma stödmottagare kan samspela. En sådan analys bör ske parallellt med det pågående arbetet för att i möjligaste mån inte påverka tidplanen för införandet av stödsystemet för bio-CCS.

Specifika synpunkter på vissa bestämmelser i förordningen

Energimyndigheten vill ge följande synpunkter på nedan angivna paragrafer i förordningen.

¹ Finansdepartementet, *Befrielse från energiskatt på el för infångning av Koldioxid*, Fi2023 /02107. Tillgänglig: [befrielse-fran-energiskatt-pa-el-for-infangning-av-koldioxid.pdf](https://www.regeringen.se/befrielse-fran-energiskatt-pa-el-for-infangning-av-koldioxid.pdf) ([regeringen.se](https://www.regeringen.se)).

- I 2 § andra stycket hänvisas till termer och uttryck i Europeiska kommissionens beslut. Kommissionens beslut kommer dock vara på engelska varför Energimyndigheten anser att regeringen bör överväga om bestämmelsen ska tas bort.
- I 7 § bör termen ”verksamheten” kompletteras med ”verksamheten som genererar biogen koldioxid” för att tydligt särskilja denna verksamhet från ”verksamheten som genererar negativa utsläpp”. Detta innebär även att det inte riskerar att uppstå missförstånd om hur 13 § i sin tur ska tolkas eftersom termen ”den verksamhet som genererar negativa utsläpp” används i denna paragraf. Där åsyftas verksamheten som aktören får stöd för, nämligen avskiljning, transport och lagring av biogen koldioxid.
- 7 § bör delas upp i två stycken eller paragrafer eftersom den reglerar två skilda saker, nämligen ”åtgärder som företaget måste vidta för att uppfylla en skyldighet enligt lag eller annan författning” respektive ”om verksamheten har påbörjats eller ändrats endast i syfte att generera negativa utsläpp”.
- I 13 § bör ”den verksamhet som genererar negativa utsläpp” kompletteras med följande lydelse ”som företaget söker stöd för enligt denna förordning”. På sådant sätt blir det tydligt i 13 §, och därmed i 18 § 2, 26 § 2 och 27 § 2, att intäkter eller finansiering som det sökande företaget kan ha med anledning av verksamhet som genererar negativa utsläpp som *inte* omfattas av stöd enligt denna förordning inte påverkar omfattningen av stödet.
- I 22 § 2 anser Energimyndigheten att det ska stå ”geologiskt” i stället för ”permanent” för att harmonisera med terminologin i förordning (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid och förordning (2017:1319) om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning.
- I 22 § 3 understryker Energimyndigheten att det tydligt bör framgå att storleken på stödet ska anges fördelat ”per kalenderår” eftersom det bedöms vara en mycket viktig begränsning av stödbeslutet. Ändringen bör även göras för att harmonisera med 28 § eftersom skillnaden mellan den faktiskt lagrade mängden koldioxid och storleken på stödet per kalenderår resulterar i att stödmottagarens rätt till det beloppet kommer att förfalla.
- I 23 § anser Energimyndigheten att det ska stå ”geologiskt” i stället för ”permanent” av samma skäl som ovan.

Beslut i detta ärende har fattats av Stf generaldirektören Lena Callermo. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson,

avdelningschefen Johanna Mossberg samt tillförordnade enhetschefen Åsa Söderlund, handläggaren Nicki Carnbrand Håkansson samt juristerna Charles Dohmen och Torbjörn Schiebe. Föredragande har varit Helen Andréasson.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.